

John Griffiths AS
Cadeirydd y Pwyllgor Llywodraeth Leol a Thai
Senedd Cymru
Bae Caerdydd
Caerdydd
CF99 1SN
SeneddHousing@senedd.wales

17 Tachwedd 2023

Annwyl John,

Diolch am eich llythyr dyddiedig 20 Hydref yn dilyn fy ymddangosiad gerbron y Pwyllgor Llywodraeth Leol a Thai ar 5 Hydref, lle craffwyd ar fater cartrefi i bobl sy'n ffoi o Wcráin. Yn eich llythyr, gofynnoch am ragor o wybodaeth, ac rwy'n falch o ddarparu'r wybodaeth honno isod.

Yn gyntaf, gofynnoch am eglurhad ynghylch a yw ein darparwr llety newydd sef 'Calder World of Travel' wedi cael ei ddefnyddio gan Lywodraeth y DU i ddarparu llety i ffoaduriaid, yn ogystal â rhywfaint o wybodaeth ychwanegol am hyd a gwerth disgwylidig y contract hwn. Rwy'n deall bod Calder World of Travel yn cael ei ddefnyddio gan y Swyddfa Gartref o bryd i'w gilydd ar gyfer gwahanol gynlluniau, gan gynnwys y cynllun llety pontio i bobl o Afghanistan. O ran hyd a gwerth contract, mae'r contract presennol gyda Calder World of Travel ar gyfer llety cychwynnol yn parhau tan fis Ebrill 2024. Mae potensial i ymestyn y contract tan fis Medi 2024 os bydd angen. Gwerth y contract yng nghytundeb Gwasanaethau Masnachol y Goron yw £15m - £18m dros oes y contract, ond gall hyn amrywio yn dibynnu ar y galw. O ganlyniad, mae'r ffigurau hyn yn seiliedig ar amcangyfrif o wariant ar adeg y dyfarnu, ar sail niferoedd/gofynion hysbys yn ystod haf 2023.

Gofynnwyd hefyd am yr wybodaeth ddiweddaraf ynghylch faint o ffoaduriaid o Wcráin sy'n byw yng Nghymru ar hyn o bryd, ac unrhyw wybodaeth bellach yn ymwneud â'r mesurau sydd ar waith i gasglu'r wybodaeth hon, gan gynnwys a yw Llywodraeth Cymru yn cofnodi nifer y rhai sy'n gadael Cymru a'u rhesymau dros wneud hynny. O ran y mater hwn, mae gennym wasanaeth rhannu data diogel ar waith rhwng Llywodraeth Cymru, awdurdodau lleol, byrddau iechyd a'r Ganolfan Gyswllt. Mae'n cynnig ffynhonnell unigol o wybodaeth gyfredol i'r rhai sy'n darparu cefnogaeth i ddinasyddion Wcráin sy'n dod i Gymru. Mae'r gwasanaeth yn dangos bod tua 4,700 o Wcraniaid yn byw yng Nghymru ar 9/11/23. Mae'r gwasanaeth hefyd yn darparu gwybodaeth am y

Canolfan Cyswllt Cyntaf / First Point of Contact Centre:
0300 0604400

Bae Caerdydd • Cardiff Bay
Caerdydd • Cardiff
CF99 1SN

Gohebiaeth.Jane.Hutt@llyw.cymru
Correspondence.Jane.Hutt@gov.wales

Rydym yn croesawu derbyn gohebiaeth yn y Gymraeg. Byddwn yn ateb gohebiaeth Gymraeg sy'n dod i law yn Gymraeg ac ni fydd gohebu yn Gymraeg yn arwain at oedi.

We welcome receiving correspondence in Welsh. Any correspondence received in Welsh will be answered in Welsh and corresponding in Welsh will not lead to a delay in responding.

nifer sydd wedi gadael ac i ble y maent wedi symud, ond nid yw'n casglu rhesymau'r unigolion hynny dros adael.

Gan adeiladu ar fy nhystiolaeth ysgrifenedig ar y gyllideb, gofynnodd am ddatdrosiad pellach o sut y gweinyddwyd y gyllideb o £40 miliwn ar gyfer 2023-24. Gobeithio bod y tabl canlynol yn ddefnyddiol:

Pennawd Costau		Dyraniad y Gyllideb	Cyllideb Ddiwygiedig
Llety Cychwynnol	Gwestai		£8,985,000
	Parciau gwyliau		£6,100,000
	Canolfannau Croeso		£5,050,000
	Costau cofleidiol		£3,700,000
	Is-gyfanswm	£27,827,300.00	£23,835,000
	Cymorth Cyfnod Croesawu	£150,000.00	£25,000
	10% Wrth gefn	£2,782,700.00	£0
	Cyfanswm	£30,760,000.00	£23,860,000
Taliadau atodol i ddiolch i'r rhai sy'n cynnig llety		£2,500,000.00	£1,300,000
Canolfan Gyswllt		£1,748,000.00	£1,300,000
Cludiant Brys		£50,000.00	£100,000
Cyfathrebu a Gweinyddiaeth Fewnol gan gynnwys Costau Cyfreithiol a Chyfieithu		£285,000.00	£160,000
Llety i Anifeiliaid Anwes		£210,000.00	£110,000
Llwyfan Data		£496,000.00	£500,000
Tasglu Symud Ymlaen Cymru		£0.00	£150,000
Cyllid i awdurdodau lleol – Cartrefi i Wcráin	Cymorth i Symud Ymlaen	£2,000,000.00	£1,520,000
	Cyllid Setlo ac Integreiddio	£1,951,000.00	£1,950,000
	Cyllid pellach i awdurdodau lleol (Cyllid Canlyniadol Digartrefedd gan Lywodraeth y DU)		£4,750,000
	Cyfanswm		£8,220,000
Cyfanswm		£40,000,000.00	£35,700,000.00

O ran y gostyngiad o £4.3 miliwn i'r gyllideb hon, roedd y penderfyniad hwn yn dilyn misoedd o waith trawslywodraethol dwys. Rydym ni fel Llywodraeth Cymru wedi datblygu cynllun darbodus i ymateb i'r pwysau ariannol eithriadol sy'n wynebu gwasanaethau cyhoeddus. Fel y gwyyddoch, fe ddywedodd fy nghyd-aelod, y Gweinidog Cyllid, Rebecca Evans, wrth [siarad yn y Senedd](#) ar 17 Hydref, mai'r flaenoriaeth i'r Llywodraeth hon yw diogelu gwasanaethau craidd, swyddi, a'r bobl sydd wedi'u taro galetaf gan yr argyfwng costau byw presennol. Cyhoeddodd becyn o newidiadau i gynlluniau gwariant. Gofynnwyd i bob portffolio gweinidogol wneud cyfraniad i ymateb i'r pwysau ariannol eithriadol. Rydym wedi ailflaenoriaethu gwariant a gweithgareddau cymaint â phosibl, yn hytrach na chael gwared ar raglenni yn gyfan gwbl.

Mae hyn wedi cynnwys rhyddhau £4.3 miliwn o raglen yr Ymateb Dyngarol i Wcráin. Sicrhawyd yr arbediad hwn oherwydd llwyddiant ein cynllun i symud gwesteion o lety cychwynnol i lety annibynnol, tymor hwy. Mae hyn, ynghyd â'r arafu yn nifer y rhai sy'n cyrraedd o Wcráin, wedi arwain at arbedion effeithlonrwydd.

O ran eich cwestiynau am gyfran Cymru o £8.22 miliwn o Gronfa Atal Digartrefedd gwerth £150 miliwn Llywodraeth y DU, neilltuwyd £2 filiwn yn wreiddiol ar gyfer cymorth i symud ymlaen, gan gynnwys £500k ar gyfer cymorth cenedlaethol, a £1.95 miliwn mewn perthynas â chronfa ddewisol, gyda'r dyraniadau'n cael eu haddasu yn ystod y flwyddyn yn unol â'r telerau ac amodau yn llythyr y cynnig grant. Yn dilyn hynny, dyrannwyd £4.75 miliwn ychwanegol yn uniongyrchol i awdurdodau lleol fel cyllid atal digartrefedd.

Yn ystod sesiwn y Pwyllgor, gofynnodd eich aelodau am wybodaeth ychwanegol am bedwar maes arall. Dyma edrych ar bob un yn ei dro:

- Adborth ar gynnydd mewn perthynas â throi lleoliadau priodol yn drefniadau llety masnachol, os na fydd taliadau diolch ar gael ym mlwyddyn 3

Rydym wedi sefydlu gweithgor bach sy'n cynnwys sawl awdurdod lleol a Housing Justice Cymru i edrych ar ymarferoldeb trosi lleoliadau priodol yn drefniadau llety lle byddai'r gwestai yn cyfrannu at rhent i'w landlord, a'r awydd i wneud hynny. Y bwriad yw rhoi cyfle i drefniadau lletya presennol rhwng lletywyr a gwesteion barhau os daw taliadau diolch i ben, os mai dyna ddymuniad y lletywr a'r gwestai. Rhagwelir y bydd hyn hefyd yn arwain at fanteision ehangach i'r lletywr a'r gwestai o ran cael trefniadau mwy ffurfiol ar waith, gan roi cyfle i'r gwesteion ddechrau byw'n fwy annibynnol mewn amgylchedd â chymorth. Gallai hynny eu helpu i symud ymlaen i lety rhent preifat yn y pen draw. Rydym yn gweithio gyda nifer fach o awdurdodau lleol a fydd yn profi'r trefniadau hyn, er mwyn datblygu astudiaethau achos a fydd yn cael eu cyflwyno i awdurdodau lleol eraill wrth ochr rhai canllawiau cyffredinol er mwyn gallu cyflwyno'r trefniadau yn ehangach os bydd y cynlluniau peilot yn llwyddiannus.

- Rhagor o fanylion am waith dadansoddi y mae Lywodraeth Cymru wedi ei wneud ar y rhesymau dros wrthod llety

Mae adborth ynghylch rhesymau gwesteion dros wrthod cynigion o lety tymor hwy wedi dod i law yn anecdotaidd gan weithwyr achos yr awdurdodau lleol a Housing Justice Cymru, sy'n gweithio'n uniongyrchol gyda gwesteion i'w helpu i symud ymlaen. Mae ystod gymhleth o resymau pam fod gwahanol aelwydydd wedi gwrthod cynnig llety tymor hwy. Mae'r rhesymau'n cynnwys dewisiadau a ffeirir gan westeion ar gyfer mathau arbennig o lety neu leoliad penodol, pryderon ynghylch fforddiadwyedd tai ac, mewn rhai achosion, amharodrwydd i ymrwymo i drefniadau tymor hwy gan eu bod yn bwriadu symud yn ôl i Wcráin neu y tu allan i Gymru. Mae awdurdodau lleol a phartneriaid yn y trydydd sector yn parhau i weithio gyda gwesteion i reoli eu disgwyliadau ynghylch eu hopsiynau tai a thynnu sylw at fanteision byw'n fwy annibynnol o fewn cymunedau, lle gallant fyw bywydau mwy sefydlog. Mae'r newidiadau diweddar a wnaed gennym i'r Cod Ymddygiad ar gyfer gwesteion sy'n byw mewn llety cychwynnol yn nodi'n glir ei bod yn ofynnol i westeion ymgysylltu'n gadarnhaol ag awdurdodau lleol i ddod o hyd i gartrefi tymor hwy. Daeth y Cod diwygiedig i rym ar 27 Hydref.

Mae cefnogi gwesteion i gael llety tymor hwy yn parhau i fod yn flaenoriaeth i Lywodraeth Cymru, ac mae hyn yn cael ei adlewyrchu yn y cyllid yr ydym wedi'i ddarparu i awdurdodau lleol ledled Cymru i helpu gwesteion i symud ymlaen o lety cychwynnol.

- Manylion cyfanswm y costau a dalwyd i CTM, ar ôl i'r holl ffigurau gael eu cysoni

Hyd yn hyn rydym wedi gwneud taliadau o £24.2m i CTM ers dechrau'r contract ar 17 Mehefin 2022 ac ar hyn o bryd rydym yn prosesu anfonebau eraill sydd heb eu talu eto, gan gysylltu'n agos â CTM fel rhan o'n proses arferol i ddatrys unrhyw ymholiadau sy'n weddill cyn talu.

- Manylion gwaith parhaus Llywodraeth Cymru i ddadansoddi datganiadau blynyddol ar y grant a ddarperir i awdurdodau lleol a landlordiaid cymdeithasol cofrestredig i ddarparu cartrefi (gan gynnwys llety modiwlaidd) ar gyfer y bobl sydd angen tai

Sefydlwyd y Rhaglen Gyfalaf Llety Trosiannol (TACP) yn ystod blwyddyn ariannol 2022-23 i ddarparu llety tymor hwy o ansawdd da i bawb sydd angen tai, gan gynnwys y rhai sy'n cael eu hadsefydlu o Syria, Afghanistan ac Wcráin. Yn ystod y flwyddyn gyntaf, darparodd y Rhaglen £76.4m i awdurdodau lleol a Landlordiaid Cymdeithasol Cofrestredig i gynnig 936 o gartrefi.

Yn dilyn blwyddyn ariannol 2022-23, gofynnodd swyddogion i dderbynwyr grant TACP gwblhau a dychwelyd ffurflen flynyddol. Roedd y ffurflen hon yn gofyn am wybodaeth megis dyddiadau cwblhau a meddiannu eiddo a ariennir gan TACP, o ble y cafodd y preswylwyr eu hailgartrefu, ac a yw'r eiddo'n cael ei ddefnyddio ar sail drosiannol neu dymor hwy. Nid yw pob ffurflen flynyddol wedi dod i law, ond mae gwaith ar y gweill ar hyn o bryd i gael gafael ar y ffurflenni sydd ar ôl a dadansoddi'r data a ddarperir ynddynt.

Rwy'n gobeithio y bydd yr wybodaeth o gymorth i'r Pwyllgor gyda'r waith craffu sy'n mynd rhagddo.

Yn gywir

Jane Hutt AS/MS
Gweinidog Cyfiawnder Cymdeithasol a'r Prif Chwip
Minister for Social Justice and Chief Whip